IL-FOQRA TAL-MULEJ BIL-BIBBJA

Fr. Charles Buttigieg

"Imberkin dawk li huma foqra f'qalbhom, għax għalihom hi s-saltna tas-smewwiet" (Mat 5:3)

Il-Foqra ta' qalb umli

Fl-Ebrajk insibu diversi kliem li jfissru l-kelma 'faqar', fost dawn insibu: ebhyon, dal, rush,

chelekhah. Fil-Grieg insibu l-kelma ‘ptochoi’ għall-foqra. Insibu ukoll fl-Ebrajk il-kelma ‘anaw’, plural ‘anawim’, li gejja mill-verb ‘anah’, li jfisser ‘tgħawweg ‘l isfel’ jew ‘titgħawweg’, għaliex dawk li huma fqar u batuti minħabba s-sewwa huma tassew qaddejja umli ta’ Alla. Għalhekk l-‘anawim’ huma dawk il-fqar li jbatu u jitolbu b’qalb umli, u huma msejħa fl-Antik Testment bħala ‘il-foqra ta’ Jahweh’: “il-fqir jidher bħala l-ħabib u l-qaddej ta’ Jahweh” (Salm 86:1). L-idea kienet mela li l-għani mhux inklinat li jirrikorri għand Alla għax ma jonqsu xejn, waqt li l-fqir maħqur iħares lejn Alla.

Il-Fqar tal-Mulej

L-għazla tal-poplu Lhudi ġej mill-fatt li Alla ħenn għal dan il-poplu li kien imjassar fl-Egittu: “Għax qatt ma jonqos xi ħadd fil-bżonn fil-pajjiż; għalhekk jien nordnalek u ngħidlek: Iftaħ idejk sewwa lil ħuk, lill-fqir u lill-miskin f’artek.” (Dewt 15:11, ara Ezodu 3:8). Iżda din it-tama tal-Mulej fl-Egittu tmur lura fiż-żmien meta qabel Alla kien għamel diversi pattijiet mal-Patrijarki: Abraham, Iżakk u Ġakobb kif naqraw f’Rumani 4:18 : « Meta ma kellu ebda tama, Abraham ittama u emmen, u hekk sar missier ta’ kotra kbira ta’ ġnus, skont ma kien ntqal lilu ». L-istorja ta’ Ġuzeppi tal-Antik Testment, hija ukoll ikona ta’ dan il-faqar tal-Mulej. Ġuzeppi mibjugħ minn ħutu, jispiċċa fil-faqar tal-ħabs tal-Farun,

Mosè jirċievi l-Kmandamenti

jinterpreta l-ħolm, isir vici-
re ta' l-Egittu u jsir tama għal ħutu meta dawn ġew biex jixtru l-qamħ minn għandu. Ħutu neħħewlu qabel it-tama u issa hu jagħtihom mill-gdid it-tama. Anke Mose` hu mudell ta' dan il-faqar tal-Mulej ; il-bniedem li jtemtem sar tama għall-poplu ta' Izrael: "Mose` kien bniedem umli, l-aktar umli fost il-bnedmin li hawn fuq wicc l-art" (Numri 12:3).
Ikona oħra tal-bniedem b'qalb umli u fqir fl-ispirtu huwa Ġob, il-bniedem sfortunat imma baqa' jittama f'Alla. Tama li narawha dejjem tidwi fil-messaġġ ta' Alla lill-poplu fuq kollox permezz tal-profeti. Insemmu l-esperjenza ta' Ġeremija ppersegwitat minn sħabu.
Ġona li jsir tama għall-belt ta' Ninive. Il-profeta Isaija jwassal dan il-messaġġ tat-tama lill-fqajrin tal-Mulej: "u l-imsejknin jifirħu fil-Mulej, u l-fqajrin fost il-bnedmin jaqbżu bil-ferħ bil-Qaddis ta' Iżrael" (Isaija 29:19); u "L-Ispirtu tal-Mulej fuqi; għaliex hu ikkonsagrani biex inwassal il-Bxara t-tajba lill-fqajrin. Bgħatni nħabbar il-ħelsien lill-imjassrin u d-dawl mill-ġdid lill-għomja. Inrodd il-ħelsien lill-maħqurin u nxandar sena tal-grazzja tal-Mulej" (Isaija 61:1-2). Dan il-kliem jgħidu Ġesù nnifsu fis-sinagoga ta' Nazaret wara li qara din is-silta ta' Isaija kif naqraw f'Luqa 4:18. Infatti eżattament wara dan l-episodju Ġesù ħeles lil wieħed imxajtan u fejjaq omm il-mara ta' Pietru.
Is-salmi ukoll juruna dan l-aspett tat-tama tal-imsejken, fejn fost oħrajn insibu s-Salm 10:12: "Qum, Mulej! Erfa' idek, O Alla! La tinsihomx lill-imsejknin"; is-Salm 22:27: "Jieklu l-fqajrin u jixbgħu; ifaħħru l-Mulej dawk li jfittxuh"; u s-Salm 149:4 "Għax il-Mulej jitgħaxxaq bil-poplu tiegħu, u jsebbaħ lill-fqajrin bir-rebħa".

Ġesu' u l-Faqar fl-Ispirtu

Ġesù fil-ħajja tiegħu għazel il-faqar, iċċkken sar bniedem bħalna f'kollox minbarra d-dnub. Ġesù twieled fqir, għex fqir, ħajja pubblika fil-faqar u miet ta' fqir, il-mewt tas-salib. Ġesù jitlob mis-segwaci tiegħu ċaħda mill-affarijiet temporali biex jircievu l-vera għana.
Frażi ċara ħafna li turi lil Ġesù jistieden sabiex ngħixu dan it-tip ta' faqar, hu meta Ġesù stess jgħid f'Mattew 11:29: "Ħudu fuqkom il-madmad tiegħi u tgħallmu minni, għaliex jiena ta' qalb ħelwa u umli, u intom issibu l-mistrieħ għal ruħkom".
Dan il-kliem Ġesù qalu, wara li xi dixxipli ta' Ġwanni l-Battista li kien fil-ħabs bdew jsaqsu dwar Ġesù kif insibu f'Mattew 11:5 u Luqa 7:18-23: "Morru agħtu lil Ġwanni l-aħbar ta' dak li rajtu u smajtu: kif il-għomja qegħdin jerggħu jaraw, iz-zopop jimxu, l-imgiddmin ifiequ, it-torox jisimgħu, il-mejtin iqumu u kif il-Bxara t-tajba qiegħda tixxandar lill-fqar. Hieni hu min ma jitfixkilx minħabba fija".
Ġesù ma kienx mela xi Messija politiku iżda Messija fqir, umli u manswet kif iħobb jgħallem il-Qaddis San Ġorġ Preca.
Il-predikazzjoni u l-mirakli ta' Ġesù huma mela marbuta ma' dan l-aspett tat-tama: « Bigħu

ġdkom u agħtuh karita`, u fittxu għalikom infuskom boroz li ma jitmermrux, teżor li ma jigix nieqes fis-sema… » (Lq 12 :33) ; "mur, biegħ li għandek u agħtih lill-foqra » (Lq 18:22) ; "X'ħin niżel l-art mid-dgħajsa ra kotra kbira ta' nies u tħassarhom għax kien qishom nagħaġ bla ma għandhom ragħaj, u qabad igħallimhom hafna hwejjeg" (Mark 6:34).
Ma ninsewx imbagħad id-diskors tal-Muntanja: « Imberkin dawk li huma foqra f'qalbhom, għax għalihom hi s-saltna tas-smewwiet » (Mt 5:3). L-idea ta' San Mattew hi li dawn in-nies iħarsu lejn Alla għax m'hemmx il-ġid li jtellifhom; "Imberkin dawk li qalbhom ħelwa, għax jiksbu l-art" (Mt 5:5). Min hu fqir f'qalbu però għandu garanzija li se jkun mal-Mulej dejjem: "Imberkin dawk li qalbhom safja, għax huma jaraw lil Alla" (Mt 5:8).

Konkluzzjoni

Il-filosofu Theilhard de Chardin jikkummenta li: "Id-dinja hija għal dawk li huma kapaci joffru tama tassew kbira". Jehtieġ mela li nkunu iktar fqar f'qalbna u fl-ispirtu u nħarsu lejn Kristu li qalilna: "U meta nintrefa' 'l fuq mill-art, jiena niġbed lill-bnedmin kollha lejja" (Ġwanni 12:32). Kristu hu għalhekk it-tama tagħna: "Hu li kien għani, sar fqir minħabba fikom biex jagħnikom bil-faqar tiegħu" (2 Korintin 8:9).

Ġob